

Fyra alldeles

Nya Wisor

Den första:

Windarnes udde.

Den andra:

Lejonbruden.

Den tredje:

Carlsborgswisan.

Den fjerde:

Glin och herremannen.

Pris 15 öre.

Den första:

Windarns nöde. (Wid Sjö.)

Ad, hur ljust i morgonstunden
Efter sista korta blunden
Komma ut i parkens sköte
Under fågelsång och sol;
Medan daggens perleglitter
Uppå blad och blommor sitter
Och de milda rena släktar
Draga fram i fridsamt tåg!

Genom vackra slingergångar,
Hwarest barr och blomdoft ångar,
Man sin tosa gerna ställer
Till en plats, af alla sött:
Der i helig frid wid randen
Man kan sitta tjust på stranden
Utaf Wetterns klara watten
Och beundra taflan stum.

Uppå wattenets spegelhyta
Ses en julle långsamt flyta
Och långs bort mot östra landet
Skönjes röken från "Trasfil." *)
Bliden riktas inåt wiken,
Och man ser en husgrupp lit'en
Skön idyll af kullar gårdad,
Samt en kyrka midt i byn!

Tanken hän i rymden swingar,
Ljud från dolda wärldar klingar,
Själens drömmar, fastän waken,
Werkligheten fins ej till;

*) Ångaren som uppehåller förbindelsen emellan West- och Östgötalandet.

Bilber komma, bilber fara,
Kära, ljusva, underbara —
Men en vindpust omildt står er
Stundens sköna harmoni!

(Eftertryck förbjudes enligt tryckfrihetsförordningen).

Den andra:

Lejonbruden.

J skimrande brudrägt, så hvit som ny snö,
Står djurtämjarns dotter, en blomstrande mö,
Hon tvingas att rädda en främling sin hand
J morgon går färden till främmande land.

Se gästerna samlas men tid är det än'
För Selma att träffa sin trofaste vän
Och sorgsen hon gångar till lejonets bur,
Att taga farväl af sitt älskade djur.

Hon fätter sig sedan der hon varit van
Och lindar sin arm om det böljande mahn,
Och krogens konung sin mildhet har glömt,
Men Selma hon hwislar och suckar så ömt:

Vi måste nu skiljas min brudrägt du ser
Haf tack för din vänskap vi råkas ej mer,
Jag tvingas att rädda en främling min hand,
J morgon går färden till främmande land.

Ad barndomens dagar jag minnes ännu,
Då än jag var liten och liten var du.
De flytt och ej mera wid lekstyterns fot
Du får hennes smekningar taga emot.

Du blir så grymt du mig säkert förstår?
Var lugn kära du men jag torkar en tår.

Var lugn hör min brudgum mig kallar igen.
Färväl då för alltid min trofaste vän!

En kyß nu till affked hon lejonet ger,
Men wid gallret lejonet brudgummen ser,
Med ens är deß saktmod och mildhet förbi,
Det rejer sig häftigt i wildt raseri.

Den wäldiga swansen nu wistande far,
Och Selma står dödsblek men fatning hon har
Att ropa och strika war sáfängt beslut,
För dörren står djuret hon kommer ej ut.

Rom hit med en bössa, nu främlingen skrek,
Ett stott skall snart ända den blodiga lek,
En dödstyfnad herskar gewäret han får,
Han labbar men djuret hans mening förklar.

Förtwiflad det rasar i fängelsets bur,
Wid Selma förswara men wet inte hur,
En dödstyfnad herskar, Barmhertige gud!
I stycken slet lejonet främlingens brud.

Och sedan det drudit den älskades blod,
Det lägger sig neder med nedslaget mod,
Wid bleknade liket och wäntar på tröst
Då sändes en kula som krossar deß bröst.

Den tredje:

Carlsborgswisan.

I Carlsborg der bodde en adelsman så rik.
På silfwer och penningar war honom ingen lik;
Han hade blott en dotter så dägelig och grann,
Hon önskade af allt hjerta en sjöman till sin man,
En sjöman har hon älskat, en sjöman will hon ha,
En sjöman will hon älska till deß hon läggs i graf;

Så litet hon åt och så litet hon drack.
Hennes hjerta det war såradt hennes sinne det war swagt

En resa till Ostindien den sjöman skulle gå,
Ad hwad den stöna jungfrun hon mände förja då,
Hon önskar honom lycka och tusende farmål,
Hon förjer så swåra, allt för sitt eget wål.

När sjömannen war bortrest, så hände det sig så,
En friare der kommer till Carlsborg ändå,
Han går till hennes fader och frågade derom,
Om han wille gifwa honom sin dotter till sin wän.

Det war wäl icke swårt att få faderns lof dertill
Ty friaren war riker och af förnäm familj;
Ty adelsmannens like knappt uti landet fanns
Så wäl på guld och penningar som uppå adelsglans

När sjömannen till Ostindien se'n träffade in,
Så sätter han sig att skrifwa till kärestan sin:
Och uti första raden i brefwet mände så:
Håll upp min wän att förja jag kommer wäl ändå.

Och uti första raden i brefwet så stod:
Håll upp min wän att förja du aeltga blod.
Nu ligga wi förtöjde uti eu fredlig hamn,
Om några da'r härefter får jag falla i din famn.

När Maria så det brefwet wist war det hennes tröst,
Sen går hon utur kammaren med glädje och med lust.
Men brefwet det glömde hon det låg på hennes bord,
Swarpå den grymme fadern han genast det tog bort.

Maria glömde brefwet, som hon af sjöman fått,
Wist war det mycket glädjefullt det har man wäl förstått,
Men den som bragte brefwet dock obelönter gif,
Utaf stön Måra tre spikar den så.

Maria hon gångar sig ner till hafwets strand,
Och efter kommer fadren med brefwet i sin hand,
Wist borde du mig tacka om jag listwet på dig spar.
Men tänk ej på den sjöman om han wore än så rar:

D fader, o fader, låt mig den sjöman få,
Ej någon bättre gåfwa du din dotter gifwa må,
Får jag ej honom ega och jag ej honom får.
Så är det just detsamma hwar jag i werlden går.

Rej om han än i werlden den ende sjöman är,
Så får du aldrig honom till din äkta make här,
Förr skall jag honom dräpa och se'n dig slänka bort,
Nu han skall få dig ega du hör din dom helt kort.

Rågra dar derefter kom der ett skepp i land,
Och hennes fader ilar till skeppet inwid strand,
Han bjuder den sjömannen att till hans boning gå,
Han trodde nog helt säkert ej lifwet mista få.

Säg mig uppriktigt sjöman, att du är ju den,
Som har förfört min dotter du är ju hennes vän;
Jag will ej på dig hämnas, tro mig jag talar sannt,
Blott du will genast lofwa att rymma ur wårt land.

O, fader, o fader jag din dotter älskat har,
Men henne att förföra min affigt aldrig war;
Hwad wi tillsammans talat det wet wäl ingen om,
Hou är i mina tankar war säker ni derom.

Den tylligt grymme fadern han tänderna hopslar,
Se'n tog han fram den knifwen han under rocken bar,
Och sänkte den i bröstet på sjömannen så god;
Gick ut och stängde dörren, låt honom simma i sitt blod.

Se'n går han derifrån och in till dottern sin,
Rom älskade Maria skall du finna wännen din.
Nu kan du hålla bröllop med kärstan din
Du skall få blod i bågarn i stället för win.

O fader, o fader hör sista bönen min,
Lägg mig wid sjömans kista, lägg mig wid sjömans lif,
Nu förjer jag ej mera för någon vän åt mig,
Nu slutas mina dagar nu dör jag gladelig.

När som skön Maria de orden hade sagt,
Så tog hon fram den knifwen som hon i barmen lagt:
Den stak hon i sitt bröst och föll på sjömans lik,
Fadren kan ej hindra hur fort han skyndar dit.

Till Carlsborgs kyrka sedan de båda buros bort,
De lågo uti silte som konungen dem skänkt;
Ja båda woro klädda i silkeswepning röd,
Att ingen kunde säga att någon der war död.

Gud nåde och Gud tröste de föräldrarna,
När de förneka sina barn att ta' den de will ha:
Om än de äro fattiga eller rika wara må,
Så när wi läggs i grafwen wi äro lika då.

Men bakom deras lista blef satt en lista swart,
Hvarpå den grymme fadern han genast tog den bort:
Med knifwen uti handen till warning åt en hvar,
Som förneka sina barn att ta' den de will ha.

Den fjerde:

Elin och herremannen.

1. En herreman så stolt och håld, Som egede tun-
nor gulb, Och flera hemman i sitt wäld, Fick se en flicka
huld bland stogens stammar ensam gå Och talade till
henne så:

2. "Mitt wackra barn, hwad heter du? säg mig ditt
ljuswa namn, Och sätt dig wid min sida nu I stogens
blomsterfamn! Wi wilja språkas wid en stund Förtröligt
här i enslig lund."

3. "Mitt namn är Elin . . . Men jag får ej längre
bröja här, Ty dagens sol snart nedergår Och jag skall
plocka här I morgon som jag har, åt mor, Hon wäntande
i hyddan bor."

4. "Åh Elin, ingen flicka söt Och skön som du jag
sett, Kom, hwila i mitt öppna stöt! Jag beder blott om
ett Gif mig en enda liten kyss . . . War icke rädd — ej
någon lyß."

5. "Nej, nej, jag lofwat har wid Gud Att ingen tyf ge bort, Förrän den dag jag skall få brud, — Af, det blir innan kort, Och då skall Gustaf hafwa den, Från barndomen han är min wän."

6. "Hwad du är barnslig, blyg och from, Som sådant pjollra kan, Din Gustaf wet ju ej derom, Ej heller någon ann, Du skall få penningar . . . se här . . . Låt mig nu få hwad jag begär."

7. "O nej, o nej, jag är ej sal För penningar och guld; De hjelpa ej för samwetsqwal För spe och ewig skuld! Ett fredat bröst är mera wärtdt, Har jag i katekesen lärt."

8. "Bedraga will jag icke dig — Tro hwad jag säger nu: Till slottet skall du följa mig Och blifwa der min fru; Af perlor, silfwer skall du få, Långt mera än du kan förstå."

9. "Nej nej mig lofvar ingenting, Af" silfwer nog jag har! Ty wet att en förlofningsring Jag fick se'n några da'r Af Gustaf som jag älskar ömt, Och den har jag wid hjertat gömt."

10. "Hör Elin — Gustaf fattig är, Ett torp jag honom skänkt, Men heligt inför Gud jag swär Du har min ära kränkt, Och torpet tager jag igen. — Lef se'n i sorgen med din wän."

11. "Gör som ni will! Jag lefwer säll, Om än bland snö och is; I ödemarken i ett tjäll Jag leta skall min spis; Blott jag wid Gustafs sida får Framleswa mina lefnadsår."

12. "Ej hjälper imicker eller hot -- Men wet i alla fall, Att om det också sker med knot, En tyf jag taga skall Och till mitt hjerta trycka dig Förrän du slipper ifrån mig."

13. "Jo pyftan!" med en sidoblick Gaf Elin skälmst till swar Och kastade sin korg och gick, Med den stod herren qwar Och suckade: "en narr är den, Som gäddar qwinnotroheten."
